

Non parametric tests

Μη παραμετρικοί έλεγχοι

Ζιντζαράς Ηλίας, M.Sc., Ph.D.

*Καθηγητής Βιομαθηματικών-Βιομετρίας
Εργαστήριο Βιομαθηματικών
Τμήμα Ιατρικής
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας*

*Institute for Clinical Research and Health Policy Studies
Tufts University School of Medicine
Boston, MA, USA*

*Θεόδωρος Μπρότσης, MSc, PhD Candidate
Ακαδημαϊκός Υπότροφος
(<http://biomath.med.uth.gr>)
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Email: tmprotsis@uth.gr*

Mann-Whitney U test

(Independent sample t-test)

Κατανάλωση ενέργειας

Λεπτές (n = 13)	Παχύσαρκες (n = 9)
6.13	8.79
7.05	9.19
7.48	9.21
7.48	9.68
7.53	9.69
7.58	9.97
7.90	11.51
8.08	11.85
8.09	12.79
8.11	
8.40	
10.15	
10.88	

Η κατανάλωση ενέργειας μέσα σε 24 ώρες μίας ομάδας λεπτών γυναικών και μίας ομάδας παχύσαρκων γυναικών δίνεται στον διπλανό πίνακα.

Υπάρχει διαφορά στην κατανάλωση ενέργειας μεταξύ των δύο ομάδων;

Εισαγωγή δεδομένων

- Εισάγετε τα δεδομένα της άσκησης στο **Data View**.
- Μία μεταβλητή αντιπροσωπεύει τις ομάδες και μία άλλη την αντίστοιχη κατανάλωση ενέργειας
- Μετά ονομάστε τις μεταβλητές **group** και **energy**, αντίστοιχα, μέσα από το **Variable View**.

*Untitled1 [DataSet0] - IBM SPSS Statistics Data Editor

	group	energy
1	1	6.13
2	1	7.05
3	1	7.48
4	1	7.48
5	1	7.53
6	1	7.58
7	1	7.90
8	1	8.08
9	1	8.09
10	1	8.11
11	1	8.40
12	1	10.15
13	1	10.88

14	2	8.79
15	2	9.19
16	2	9.21
17	2	9.68
18	2	9.69
19	2	9.97
20	2	11.51
21	2	11.85
22	2	12.79

Εκτέλεση

Για να αναλύσετε τα δεδομένα επιλέξτε από το μενού

Nonparametric Tests -> Legacy Dialogs -> 2 Independent Samples.

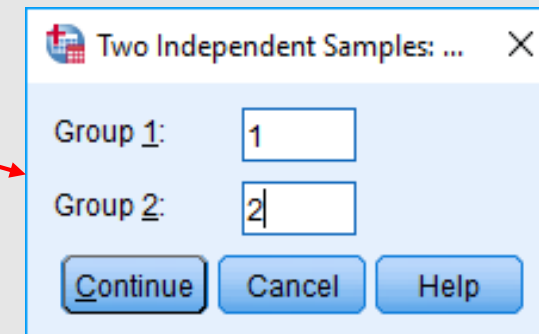
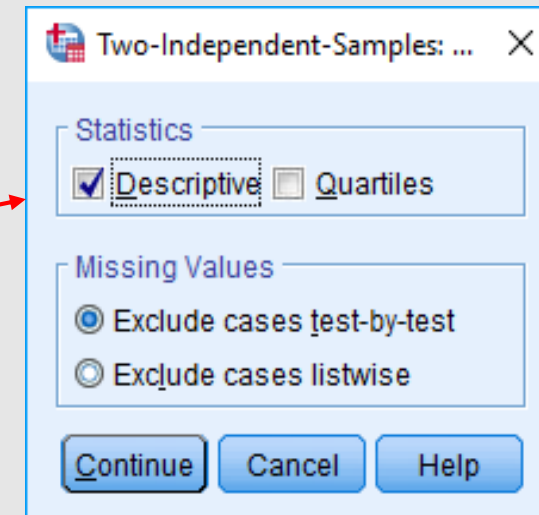
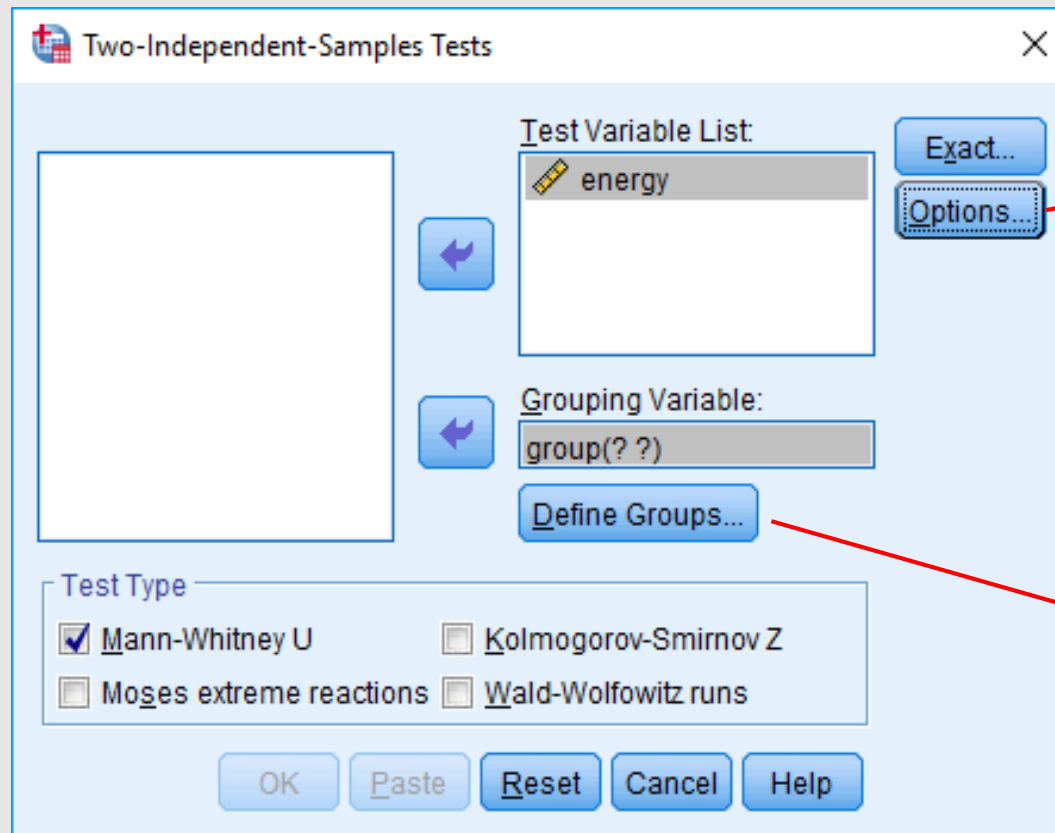
The screenshot shows the IBM SPSS Statistics Data Editor interface. The 'Analyze' menu is open, and the path 'Nonparametric Tests' > 'Legacy Dialogs' > '2 Independent Samples...' is highlighted. The data editor shows a table with columns 'group' and 'energy'.

	group	energy
1	1	
2	1	
3	1	
4	1	
5	1	
6	1	
7	1	
8	1	
9	1	
10	1	
11	1	
12	1	1
13	1	1
14	2	
15	2	
16	2	
17	2	
18	2	
19	2	9.97

Mann-Whitney U test

Independent sample t-test

Αποτέλεσμα και ερμηνεία

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Minimum	Maximum
energy	22	8.9791	1.69750	6.13	12.79
group	22	1.41	.503	1	2

Mann-Whitney Test

Ranks

	group	N	Mean Rank	Sum of Ranks
energy	Leptes	13	7.92	103.00
	Pachisarkes	9	16.67	150.00
	Total	22		

Test Statistics^a

	energy
Mann-Whitney U	12.000
Wilcoxon W	103.000
Z	-3.106
Asymp. Sig. (2-tailed)	.002
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	.001 ^b

a. Grouping Variable: group

b. Not corrected for ties.

Από τον πίνακα **Ranks** βλέπουμε πως οι παχύσαρκες γυναίκες καταναλώνουν περισσότερη ενέργεια από τις λεπτές.

Από τον πίνακα **Test Statistics** βλέπουμε πως το **p-value**=0.002<0.05, οπότε υπάρχει διαφορά, στατιστικώς σημαντική, στην κατανάλωση ενέργειας μεταξύ λεπτών και παχύσαρκων γυναικών.

Πρακτική Άσκηση

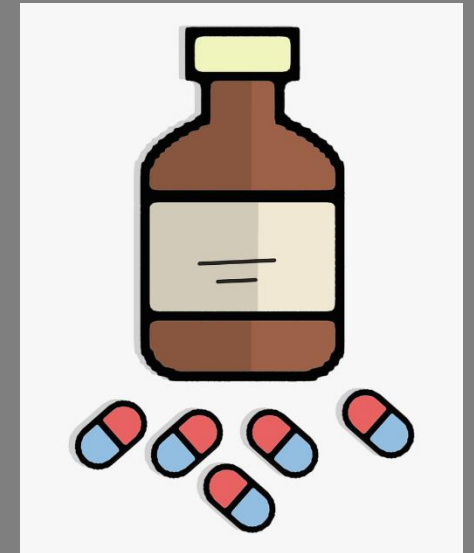
Το βάρος των νεογέννητων παιδιών που γεννήθηκαν από 15 μη-καπνίστριες και από 14 καπνίστριες είναι:

Δείγμα 1 Μη-καπνίστριες	Δείγμα 2 Καπνίστριες
3.99	3.18
3.79	2.84
3.60	2.90
3.73	3.27
3.21	3.85
3.60	3.52
4.08	3.23
3.61	2.76
3.83	3.60
3.31	3.75
4.13	3.59
3.26	3.63
3.54	2.38
3.51	2.34
2.71	

Υπάρχει διαφορά στο βάρος των παιδιών μεταξύ των δύο ομάδων;

Wilcoxon test
Paired sample t-test

Χρόνοι ανακούφισης φαρμάκων

Έστω ότι θέλουμε να συγκρίνουμε τους χρόνους ανακούφισης δύο αναλγητικών φαρμάκων Α και Β.

Έστω επίσης ότι σε 8 ασθενείς χορηγήθηκε πρώτα το φάρμακο Α και μετά το Β.

Παρατηρήθηκαν οι εξής χρόνοι ανακούφισης:

	drug_a	drug_b
1	7.50	3.80
2	3.60	2.40
3	8.90	4.70
4	6.40	5.90
5	9.50	2.10
6	7.40	3.20
7	10.10	4.50
8	4.70	3.80

Εκτέλεση

*Untitled1 [DataSet0] - IBM SPSS Statistics Data Editor

File Edit View Data Transform Analyze Direct Marketing Graphs Utilities Extensions Window Help

Reports
Descriptive Statistics
Tables
Compare Means
General Linear Model
Generalized Linear Models
Mixed Models
Correlate
Regression
Loglinear
Classify
Dimension Reduction
Scale
Nonparametric Tests
Forecasting
Survival
Multiple Response
Simulation...
Quality Control
ROC Curve...
Spatial and Temporal Modeling...

One Sample...
Independent Samples...
Related Samples...
Legacy Dialogs
Chi-square...
Binomial...
Runs...
1-Sample K-S...
2 Independent Samples...
K Independent Samples...
2 Related Samples...

	drug_a	drug_b
1	7.50	3.80
2	3.60	2.40
3	8.90	4.70
4	6.40	5.90
5	9.50	2.10
6	7.40	3.20
7	10.10	4.50
8	4.70	3.80
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		

Wilcoxon test

(paired samples T-Test)

The image shows the SPSS 'Two-Related-Samples Tests' dialog box. On the left, a list of variables includes 'drug_a' and 'drug_b'. The 'Test Pairs' table is as follows:

Pair	Variable1	Variable2
1	[drug_a]	[drug_b]
2		

The 'Test Type' section has the following options:

- Wilcoxon
- Sign
- McNemar
- Marginal Homogeneity

The 'Options' sub-dialog box is open, showing the following settings:

- Statistics:** Descriptive, Quartiles
- Missing Values:** Exclude cases test-by-test, Exclude cases listwise

Buttons for 'Exact...', 'Options...', 'Continue', 'Cancel', and 'Help' are visible.

Αποτέλεσμα και ερμηνεία

Descriptive Statistics					
	N	Mean	Std. Deviation	Minimum	Maximum
drug_a	8	7.2625	2.28469	3.60	10.10
drug_b	8	3.8000	1.24900	2.10	5.90

Wilcoxon Signed Ranks Test				
Ranks				
		N	Mean Rank	Sum of Ranks
drug_b - drug_a	Negative Ranks	8 ^a	4.50	36.00
	Positive Ranks	0 ^b	.00	.00
	Ties	0 ^c		
	Total	8		

a. drug_b < drug_a
b. drug_b > drug_a
c. drug_b = drug_a

Test Statistics ^a	
	drug_b - drug_a
Z	-2.524 ^b
Asymp. Sig. (2-tailed)	.012

a. Wilcoxon Signed Ranks Test
b. Based on positive ranks.

Από τον πίνακα **Ranks** βλέπουμε πως

- σε 8 ασθενείς το φάρμακο A έχει μεγαλύτερο χρόνο ανακούφισης απ' ό τι το φάρμακο B (Negative Ranks).
- σε 0 ασθενής το Φάρμακο B είχε μεγαλύτερο χρόνο ανακούφισης από το Φάρμακο A (Positive Ranks).
- σε 0 ασθενής δεν υπήρχε διαφορά στους χρόνους ανακούφισης (Ties).

Από τον πίνακα **Test Statistics** βλέπουμε πως το **p-value**=0.012<0.05, οπότε υπάρχει διαφορά, στατιστικώς σημαντική, στους χρόνους ανακούφισης μεταξύ των δύο αναλγητικών φαρμάκων.

Πρακτική Άσκηση

Σε μία κλινική μελέτη για να ελέγξουμε την αποτελεσματικότητα ενός υπνωτικού φαρμάκου, παρατηρήθηκε η διάρκεια του ύπνου (hrs) σε 10 ασθενείς σε ένα βράδυ μετά τη χορήγηση του φαρμάκου και σε ένα άλλο βράδυ μετά τη χορήγηση εικονικού φαρμάκου (placebo). Τα αποτελέσματα ήταν:

Ασθενής	φάρμακο	placebo
1	6.1	5.2
2	7.0	7.9
3	8.2	3.9
4	7.6	4.7
5	6.5	5.3
6	8.4	5.4
7	6.9	4.2
8	6.7	6.1
9	7.4	3.8
10	5.8	6.3

Είναι το φάρμακο αποτελεσματικό?